

Aan de slag met de Omgevingswet

Overzicht van nuttige informatie over:

Programma als kerninstrument in de Omgevingswet

De Omgevingswet kent zes kerninstrumenten, waarvan het programma er een van is. Het programma onder de Omgevingswet is een veelzijdig instrument. Kennis en begrip van dit instrument is noodzakelijk om beleid voor de fysieke leefomgeving via het systeem van de Omgevingswet vorm te geven. Hieronder vindt u in het kort wat relevante informatie over dit instrument.

Wat is een programma onder de Omgevingswet?

Art 3.5 van de Omgevingswet:

Een programma bevat:

- a. een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan,
- b. maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken.

Klik op de figuur om naar de webpagina over programma's te komen of

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/wetsinstrumenten/instrumenten/programma/>

Verkenning instrument programma

Eind 2017 heeft er een verkenning plaatsgevonden over de kennis en toepassingsmogelijkheden van het instrument programma. Daarin is voor de vier typen programma nadere uitwerking gegeven en aanbevelingen gedaan aan het Interbestuurlijke programma Aan de slag voor verbeteringen tbv implementatie. Lees het nieuwsbericht op <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/actueel/nieuws/nieuwsberichten/nieuwsberichten-2018/mei/programma-niet-in-beeld/>

Klik op het plaatje hiernaast voor de pdf versie van de Verkenning.

FAQ programma

Hoe bevordert een programma de samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving, als het volgens de wet ook kan gaan om een sectoraal programma?

De Omgevingswet staat ook zeker sectorale programma's toe. Integrale/samenhangende programma's zijn geen doel op zich. Wees je ervan bewust dat samenwerking en synergie mogelijk is.

Is de monitoring gekoppeld aan de visie of juist aan de programma's?

Verplichte monitoring op grond van de wet is geregeld voor omgevingswaarden. En voor programma's met een programmatische aanpak is monitoring ook verplicht gelet op specifieke juridische werking. Het verdient aanbeveling je beleid en de maatregelen die daarvoor inzet te monitoren.

Hoe bepaal je in de praktijk wat je in een omgevingsvisie regelt en wat in een programma? Hoeveel vrijheid hebben bestuursorganen om daarin te kiezen?

De wet geeft inhoudelijke richting aan wat in de omgevingsvisie (art 3.2) moet en wat in programma's (art 3.5). De wetgever heeft het grensgebied bewust opengelaten en is er dus veel beleidsvrijheid. Tip: maak een uitvoeringsparagraaf bij de omgevingsvisie. Dat dwingt tot nadenken over doorwerking via de andere instrumenten van de Ow en kan helpen bij het aanscherpen van de ambities en doelen in de omgevingsvisie.

Programma's zijn ten dele een bekend instrument. Wat betekent dat in de praktijk; wat verandert er t.o.v. de huidige werkwijze? (Zowel bij start als bij actualisaties van een programma.)

Programma's zijn onder de Ow een verzamelnaam voor alle beleidsdocumenten, plannen en agenda's. Op grond van de Ow gelden naast de inhoudelijk eisen (art 3.5 Ow) ook procedurele eisen. Dat zijn de procedurele eisen over toepassing afdeling 3.4 Awb en waarbij zienswijze kan worden ingediend door een ieder (zie hoofdstuk 16 Ow). Op basis daarvan zijn er ook eisen gesteld in het OB en BKL voor specifieke programma's. Denk daarbij aan mer verplichtingen. Tot slot bepaalt de Ow ook wie programma's vaststelt (art 3.4).

Is er overgangsrecht voor programma's?

Ja via de Invoeringswet wordt overgangsrecht geregeld. Zoals het er nu naar uitziet is er overgangsrecht voor zowel verplichte als onverplichte programma's. Voor deze laatste geldt onder andere dat het gaat om beleidsdocumenten (programma) die op of na 23 maart 2016 zijn vastgesteld. De komende periode wordt het advies van de Raad van State verwerkt door de regering. Daarna zal de Invoeringswet worden aangeboden aan de Tweede Kamer en wordt de Invoeringswet openbaar.

Meer vragen? Stel uw vraag aan de **helpdesk van het Informatiepunt Omgevingswet**

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/stel-uw-vraag/>

Samenhang instrumenten Omgevingswet

Het instrument programma staat niet op zichzelf. Binnen de Omgevingswet heeft de overheid straks, vanaf 2021, de mogelijkheid om met allerlei wetsinstrumenten invloed op de fysieke leefomgeving uit te oefenen. Maar wat is de samenhang tussen die instrumenten? Lees daarover meer op onze website <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/wetsinstrumenten/samenhang/>

OMGEVINGSWET

Brede participatie bij de start

In de Omgevingswet is brede participatie een belangrijke voorwaarde voor steilere en betere plan- en besluitvorming. Door eerst gezamenlijk naar concrete oplossingen te zoeken en pas dan professioneel onderzoek naar het gekozen alternatief te doen. Participatie is verplicht bij een projectbesluit. Overheden moeten bij het vaststellen van omgevingsvisies, omgevingsplannen en programma's aangeven hoe ze burgers, bedrijven en belanghebbenden hebben betrokken.

Voordelen

- Meer draagvlak
- sneller besluitvorming
- Kostenbesparing
- Tijd en kostenbesparing mogelijk

Nu
Opere: Hoe kan het probleem worden opgelost?
Oplegging: Welke maatregelen zijn nodig?
Inhoud: De oplossing is een verordening. Het kan door een besluit worden vastgesteld. De oplossing moet aan het plan liggen te houden.

Straks
Opere: Hoe kan het probleem worden opgelost?
Oplegging: Welke maatregelen zijn nodig?
Inhoud: De oplossing is een verordening. Het kan door een besluit worden vastgesteld. De oplossing moet aan het plan liggen te houden.

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Door vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan komen verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel. Zo kan participatie zorgen voor meer draagvlak, betere besluiten en tijdwinst. Wilt u weten wat de wet precies regelt over participatie? Klik dan hiernaast door naar het infoblad 'Participatie. Wat regelt de wet?'